

Amikor megkopárodnak a hegyek

A KÖDÖS ŐSZI REGGELEKNÉL aligha volna alkalmasabb lehetősége a mindennünket bebugyoláló időnek arra, hogy a mezőségi hínáros tócsák, süppedékeny, lotyogó tavak feledésre ítélt titkait eltakarja.

Legalább időlegesen.

Eltakarni! És voltaképpen nem is a dombok közt átöpfékelő füstös, szurkos szerelvények egykedvűen szunyókáló utasai elől. Nem a Havasok felé kaptató autóbuszféleségek, avagy a másik irányba, Rudas, esetenként Sárhely vásáraiba zötyögő-siető lovas fogatok piacozóinak a tekintete, hanem elsősorban önmaguk „odafigyelő-képessége” elől. Már azért is, mert a folyton ígérető egek rajzolatát ámuló tócsák, dombhátak ráházta tötükrök olyan ábrákat mutatnak, aminőket a zötykölődő évtizedek (az éjszakák feledékenységre és feledtetésre hajlamos volta miatt) bizony eltakartak majd’ mindahányunk látványra-képekre érzékeny szeme elől.

A valamikor itt, e vidéken munkahelyre talált – ám azóta „kipálinkázott” – mérnök, orvos, tanárember esetében különösképpen.

Eltakarni?

Inkább eltitkolni! Akár az idő végtelenségét a maguk elfedtségében őrző, titokzatos sorsra jutott falképeinkkel tették... Hódítók módszere a „porrá tenni mindent, ami nem érettem való!”. Nyomtalanná tenni a nyomokat. Amit nem látnak, amire nem emlékeznek, amire nem tudnak majd emlékeztetni ezen a „mocsárlázás Erdélyi Mezőségen”, az nincs is! – szokta felemlgetni szerkesztőségi kollégái előtt Jenei Vaskó.

Míntha el lehetne hazudni a templomfalakba égetett színes vonalakat azok elől, akik lelkébe réges-régen beleégtek már meg-megszakadt fonálra emlékeztető jelekként...

BÁGYONI SZABÓ ISTVÁN (1941) költő, prózaíró, műfordító. 1974–89 között a kolozsvári *Utunk* szerkesztője. 1989-től él Magyarországon.

Részlet a *Képek a porból* c. esszéregényből. Szerzőt e könyv megírásában a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Mondják, a hínárokhoz szokott itteniek a suvadásos dombok *titkait* jórészt már csak kézlegyintéseikben őrzik, ami akár azt is jelentheti, hogy bőrük alatt, hússuk mélyén vigyáznak rájuk mind a mai napig: tehát azokról a titkokról itt istenigazából nem is lenne ildomos tudni.

Beszélni róluk különösképpen nem.

Még nem!

Égre nézni sem volt ajánlatos a fekete föld örökös ragaszkodásában élőknek... Akit ide suvasztott az Úristen, annak egyetlen választási lehetősége maradt: azt tenni – földi dolga-végeztéig –, amit testre szabottan (vagy gének nyelvébe ki-mérten) kapott a sorstól.

Ki-ki a maga keresztdarabjából kiálló szöggel.

Élje és óvja azt! – hallani szinte naponta.

Rettenetes egy szentencia, az biztos, és meg se nyugtat.

Az istenek ilyesmiket nem igen szoktak kiróni még önmagukra sem, nem-hogy a halandó emberfiára – hallani a reménykedők hangját e domb-tó-mocsár-országban.

Nem szoktak?

A magunk világot óvni?

Óvni akkor is, amikor már MAGUNK is alig vagyunk!?

Óvni és hurcolni ennek a lehetetlen állapotnak a történelmi keresztszögeit?

Milyen történelem az, amely lehetőséget sem nyújt arra, hogy ezt a szögekkel telített szent ereklyét ne a hétköznapok emberáldozataira kiszabottan 'alkalmazták' egy törvénynek csúfolt új hazugság „felesketett” arctalanjai?

Vagy inkább orcátlanjai...

Milyen?

Akiket egyetlen, de elképesztő elképzelés vezényel: a maguk képtelen képére gyúrni egy megszagattott emlékezetű, megalázott lelkületű közösséget?! Annak minden időben felmutatható tárgyi és szellemi „termékeivel” együtt – nem elfeledve a génekig ható mozgás- és viselkedéskultúráját.

Milyen, Uram!?

Milyen?

*

MEGINT kezdődik a viaskodás Jenei Vaskó, megint? – szóló közbe az a belső hang, a köztiszteletben álló Rózsapásztoré, és mélyről, nagyon mélyről szóló, már-már az emlékek kútjából

utoljára te magad idéztél meg, mikor is életed első tanári katedrájának a „hívására” ide megérkeztél, fel a sáros Szilvaskert utca tornyos épületébe, Porkoláb Dániel jogszakértő tuszkulánumba, ahová csakugyan nem hallatszott fel sem „csatazaj”, sem a római őrségváltásokra emlékeztető sisakzörrenés de erről már sok mindent elmeséltél a világnak...

most meg én jelentkezem – minden zajkeltési szándék nélkül
hogyan miért?

ülök a bakon – ott fenn, valahol a semmiben, akárha Darót nagy templomának a falából kikapart, Szent Lászlót meglevevítő freskó mellékszereplőjeként kergetném az időt –, és a te lelki panaszaid „visszhangtalanságait” hallgatom, vagy tán mégse lennének visszhangtalanok?

légy nyugodt, drága tanár úr, mások is tudják, hogy ezen a hol Isten áldotta, hol istenverte tájon újabban leginkább panaszra kellene nyílniuk a szájaknak panaszszóra

de legalább szóra nyílniuk – és hovatovább szinte mindegy, hogy milyen nyelven! de ki a fenét érdekelnék itt a panaszlások? – gondolom én

a panaszolók még kevésbé érdekesek

az újra és újra éledő, a politika saroglyáiban zötykölődő panaszkodók különös-képpen

vagy tán mégis?!

ne gondold, hogy az évekkel ezelőtti, az Aranyos-mentéről Sártelekre való érkezéskor te lettél volna az első és egyetlen, aki áldozatokkal kezdte áldásos, újabb és újabb generációk elméjét csiszolni álmodó tevékenységét

maxima sacrával, hiszen az áldozatok tetejének a teteje volt a már-már véreddé vált, örökös jó barátod (egykori osztálytársad, majdani sógorod) elvesztése

ami részben középiskolás korotok – voltaképpen szülőföldetek játéktereinek az elvesztését is jelentette – a cementporos Darót város egykori Villasora és a mellette szinte párban futó Jósika utcája elszürkült „rajzolatainak” az elvesztését... Erdélyországban a „megfosztott” szülőföld-utcák is egymás vállait súrolják

igaz, ezek az Aranyos-menti, hajdan okleveles mesteremberek lakta házsorok mára már azoktól a mesterien megformált, öntött keresztnév-táblájuktól is megfosztattak

van ám ízlése az éjszakai fémgýűjtők újabb táborának!

(éjszakai honfoglalók?)

amennyiben hinni lehet az újsütetű, de már így is rozsdamarta, poros utcatábláknak: manapság Traianus és Horia-Closca-Crisan és Avram Iancu nevek „fogadják” levélhordó postásainkat

rég odalett a Kazinczy utca, oda a Döbrentei-emelkedő

a Sókamara síkatoráról már csak az aggastyán korú helytörténészek ha tudnak, hogy az itt született Jósika Miklósról, az utolsó útjára innen induló Petőfi Sándorra emlékeztető utcatáblák hiányáról ne is beszéljünk...

és hol a Vallásszabadság Daróti Útja? – hogy a hitközösségekről se feledkezünk meg

emlékezz csak: iskolai kirándulásaitok mindennél többet érő kincsei, a Daróti Hasadékból hazacipelte kavicsdarabkák, a mellényzsebekben rejtgetett Szent László-pénzek itthon, az utcák porában miként álltak össze üzenetké, a csakis tinektek címzett, egyedül hozzátok szóló képekké, csodák csodájának a jeleivé és a nagyenyedi Fejedelmi Kollégium titkokat őrző – mert sokáig értelmezhetetlen rovásokkal televéssett – hordódongái... Sarkadi dédi pótolhatatlan fotóiban és a daróti nyomdász-mester Aichinger dédnagyapa prsemysli naplórészletei, rejtjeles galíciai üzenetei

aztán a második háború galíciai és Dnyeszteren túli ütközeteiből megtérő, de Pesten rekedt huszártizedes-féle nagybácsitok, Csép Pál arcizmainak reménytelen idegrángatózásai

szegény, mondogatta is örökös panaszait fűnek-fának: a lovak nyelvét is beszélő bogárdi születésű katonát és társait úgy koptatták le az alakulófélben levő új Székely Hadosztályról, mint kaptárról füstös bácsi a mézzel megtérő méheket... szélnek eresztették őket még „Verecke előtt”, pedig a Kőrösök és Aranyos-menti magyar falvakban, Nagyenyed, Darót és Parajd környékén már fosztogattak és magyartalanítottak a minap még szövetségeseikként jegyzett „bajtársak” háááát, igen: bajban ismered meg igazi társadat!

...

és a daróti Kicsi Pista csizmadiamester, apai nagybátyátok bámulatot keltő hazatérése a magnyitogorszki munkatáborokból

és a többi, és a többi

miközben (a játék törvényei szerint legalábbis) egy megnyugtató, jeleket értő és féltő – és azok kódarabkáiból építhető – világban reménykedtetek

jelekre várva, amiket aztán akár el is taposhattak a környéken csengettyűző szódavizes stráfszekerek kapcsás muraközi lovai, e rajzolatok számotokra akkor is földi képmásai maradtak annak az „égi” világnak, amelynek híradásai csak foszlányokban juthattak el szembogaratokig, fülcimpátokig, lelketek küszöbéig...

egy-egy Puskás-gól vagy esetenként a görög szigetek valamelyikéről sugárzott szabad-európás rádióadás ajándékaiként

netán egy '56-os októberi történelemórára behozott néprádió recsegő, de véretek csobbanásait meghatározó üzeneteként...

emlékezz csak: pár nappal e történelemóra után citálták fel a megyéhez, párthoz iskolátok igazgatóját eme felettébb furcsa „szemléltető eszköznek” az osztályba hozatala miatt...

mert, ugye, az a fránya történelem élő valóságként szüremlett be tihozzátok, az „elvtársi gesztusok” eredményeként épphogy újraindult daróti magyar Alma Mater padjai közé

„Gaudeamus igitur...”

...

ne integessetek, ne próbáljatok lebeszélni Rózsapásztor barátotokat a zsörtölődéseiről!

tudjuk, tudjátok, hogy noha ebben a városcsónak évszázados hagyománya van a magyar közép fokú oktatásnak, mégis újakezdő évfolyammá titeket avanszált az idő

ennek a Szent László által megálmodott-megáldott Aranyosszéknek a magyar népét ugyanis hosszú, hosszú évtizedekre (ilyen, olyan történelmi cselek és méltatlan cserbenhagyások következményeként) elemi iskolai szintre degradálta a hitet hitetlennel összekavaró história

magyarán szólva: leszekundázta, történelmi osztályismétlőre ocsmányította vajon mi történhetett, hogy most középiskola-kezdő évjárat lettünk, lettetek?

magyar középiskola-kezdők a Mócvidék hóna alatt...
történelmi osztályismétlés – mint lehetőség?
ki érti meg ezt a... már-már hiteltelenné tetsző nagylelkűséget?
hogya a csudába érdemeltük ki egyből a középiskolás szintet?
vajon fújdogált volna már '56 kovaköveket szikráztató szele?
vajon csupán azért, hogy... hadd lássa a becsapott világ: a román elvtársak európaiak is tudnak lenni...
aztán a rászédett világ meglátta... de nem méltóztatott tudomásul venni megláttuk – a rózsakert lakói saját bőrükön tapasztalhatták

...

a piros iskola épülete köré úgy érkezettek a felvételizők, zömmel gyalogosan, mintha várvédelemre szólította volna fel őket az a belső hang...
és érkezél te is, Jenei Vaskó, gyalogosan, át a Bogárd és Darót közti Eprésen, az eperfák szegélyezte tizenvalahány kilométeres poros utat bejárva emlékszel-e arra a három aranypármén almára?
édesanyád tarisznyádba rejtett csudagyümölcsére?
nehogy jövendő iskoláig „éhen halj”... , amiként az a pányvázott deres a minden esti mesékben
miket is írtál minderről egyik szerkesztőtársadnak, Vaskó fiam, pár évtized múlva lapotok karácsonyi évkönyvébe?

„Hát, csak-csak felnőnek egyszer azok a mihaszna kölykök! Miként a pányvázatlan csikók, az ágyásukból ki, a napba, szélbe ültetett hamvas palánták. Felnőnek, és a párnák titkai közé visszagyúrt első szerelemálmokból egyszer csak életre szóló álmodozások, beláthatatlan és örökös feladatokat kiszabó tervezgetések lesznek.

Felnövünk, felnőtt mindenki, aki fölött csillag ragyogott.

Nem mellékes viszont, hogy miként „találjuk meg önmagunkat”, ahogy te is fogalmaztál, Barátom. Kétségtelen, valahol itt, e reménykedve sejtelmes sorodban húzódik meg életünk ama döntő időszakának a lényege, amelyről épp beszélgetünk. Mert hát mikor is keresné az emberfia önmagát, ha nem a beteljesedést ígérő fiziológiai és szellemi érettség táján – a szülői dédelgetést elhagyó és a saját magunkat kereső évek keresztútján? (...) Amikor költőlélekkel bír még majd' mindenki, aki számára nem csukódnak be szavaink, mindenesti meséink csodaszekrényei.

Igen, keressük AZT a valakit, aki LEHETÜNK! A szabadság áldott kötelékében szárnyaló önmagunkat.

Ennél már csak egyvalami a fontosabb: hogy találjuk is meg. Képeink, írásaink egészében – de akár gyermekkorunk egyetlen vándormotívumának a visszaköszönésében is.

Bár nem elhanyagolandó a „fizikai, fiziológiai” felünk, mégis azt ajánlom, maradjunk a szellemieknél. Könyv nélkül fújjuk, ugye, hogy „ép testben ép lélek”... De hogy ép testben ép szellem lakozik-e, arról nem igen szól a fáma.

Nos, a daróti éveim annak az ép testnek a szellemi feltöltődését hozták, amely nagyjából elegendő „munícióval” érkezett ide ahhoz, hogy minden őfelé áramló új hatást kellő érzékenységgel fogadjon, hogy felkapja rájuk a fejét.

És újdonság akadt bőven, különösen annak, akit pár szénában őrzött aranyparmen almával a tarisznyájában bocsájtanak útjára.

Nevezetes „gyaloglás” volt, ma is emlékszem rá...

Gyalogos katonának is böcsületére vált volna az a tizenöt kilométeres izzadás, „borjúbőr-cipelés” Isten kánikulaglóriás napkorongja alatt – már, ha a Bogárdon székelő székely katonaság ifjai alá annak idején Mária Terézia Óasszonya nem lovat rendelt volna. Történt velem mindez az Úr 1955. esztendejében, nyár közepe táján, amikor az eperfák szegélyezte Eprés bokáig poros útja mentén a lombok húsító szándékával együtt szállt égi magasságokba az istentelen hőség, de úgy, hogy beletikkadt a jobb sorsra érdemes (vagy épp azt kereső) gyalogos.

Gyalogos kisdíák, akiben tán épp most moccannak, most indulnak el a mondatok a népdal bölcsőritmusa felől a Vers felnőttkora irányába, de úgy, hogy az az andalítóan bődítő ringás megmaradhasson! Táskámban tankönyveim, füzetem, a felvételizsgáéhoz szükséges ez meg az; előttem a ki tudja, hová tartó, kacskaringós, poros út, mögöttem senki, két oldalt a „közös gazdaság” dárdasorokban álló kukoricása. „Csak rám ne lőjenek!” – motyoghattam, s tán már el is szégyelltem magamat a Fehéregyháza közeli kukoricásban leszúrt, lelőtt, védekező verses füzetlapjaival együtt eltaposott Gyalogos Költőt magam elé idézvéen...

Tudtam, hogy Petőfiék utolsó erdélyi városa felé igyekszem, s bőröm alatt, lelkem mélyén talán azt a borzalmat is aranyparmenjeimmel együtt cipeltem, amit halhatatlan költőnk mellkosarában a fehéregyházai kukoricásban nyargalászó muszka katonalovak patadobogása kelthetett. (...)

Igen, a *Szabadjegy mindörökké* című versről volna szó... Hogy mit keres sorai közt „a ló, mit egy ország nem adott” költőnk alá, meg mit a „vascsoda”, a kocogó gyors, valamint a „részeg kozákok” serege? Majd a pappleányok? Nem hiszem, hogy külön kellene magyaráznom egyiket is – a Darót városába így „bevonuló” gyalogdiák fejében már éégig ágaskodtak az enyhe túlzást megbíró sorok.

És egyébként is:

- 1) pár kilométerrel odébb, valahol a papköltő Balázs Ferenc mészköri kopjafáját őrző dombok alatt, épp akkor pöfögött fel a Mócföld felé kaptató mokányvonat, a keskeny vágányú, amelyik a történelem némi jóindulatával bizony megbüntetett vidékünk falvait, Bogárdot, Köröndöt, Árkost és Várfalut akár érinthetné, s akkor
- 2) most nem süppednénk porba az Eprésen,
- 3) s még csak azt a „lovat” sem áhítanók, amelyik Segesvár alatt költőnk életét menthette volna meg.

Maradjunk abban, kedves Barátom, hogy amikor én 1955 nyarán az emlékeinkben élő „daróti papleányok” szomszédságában emelkedő iskola felé igyekeztem, le a poros Eprésen, oldalamon Édesanyám három énekes aranyparmenjével, akkor a bogárdi égbolt alatt tetőtől talpig Gyalogos Költőnek éreztem magamat. Én voltam a Valaki abban a nagy-nagy semmiben.

Parasztkölyökként tán nem lettem volna ilyen pofátlanul nagyképű, ha a közelemben legalább egyetlen lélek még ott szuszogott volna...

El is pirultam a gondolattól. De hát... forgolódtott bennem a pironkodás: eperfának csak-csak nem képzelhetem magam.

Bizonyára fel is szegtem a fejemet: ITT, most csak A Költő lehetsz, Vaskó fiam, senki más, a gyalogos versbűvölő lehetsz, aki sorsunk meg nem adott lovai helyett, az eltérített „vascsodák” és hasonló cserbenhagyások helyett méltányos és jogos bocsánatkérést szándékozik kicsikarni a rettenetesen szűkülő erdélyi időtől. És mindenképp visszajuttatni eme elégtételt azok úrasztalára, avagy azok leterített oltárképébe, akiket mindez történelem és Isten által biztosított jogon minden időkből megillet.

Rózsapásztor barátunk elmosolyodott: kell-e ennél nagyobb „galléros önbizalom” egy cseperedő suhancnak, uraim?

*

„becsapós időkét élünk, fiam” – nézett csizmája orra elé Édesapánk, amikor megtudta: Daróton „második Petőfi-keresztelésre” bizony nem kerülhet sor nem, mert valakik másként képzelnek el egy iskolai névadást...

lám, a régi felirattól is rettegnek – le is verték a homlokzatról majd így folytatta: becsapós időben egyetlen dologra kellene vigyáznunk, drága fiam, és vigyázni ám nagyon:

mi ne csapjuk be az Időnket, semmi áron ne!

*

négyévnvi álmodozás után „iskolazáró” osztállyá degradáltak – minden sikerek ellenére

hogyan milyen sikerek ellenére?

a helyi magyar ipartestület híres százéves dalárdáját voltaképpen ti élesztettétek újra, a Nagy Jenő tanár úr karmesteri pálcája beintései alatt

ennek a zenekarát úgyszintén ti

a Fehér testvérek által dirigált színtársulat (és Csók Vilma primadonna) réges-régen eltaposott emlékeit a ti előadásaitok elevenítették fel Darót és környéke emlékezetében – és ugyancsak a Dnyeszter túloldaláról (igaz, egyik lábára megcsonkítottan) hazaérkezett Nagy Jenő tanár úr „rendezői” utasításaira

lett „magyar újság”, Gotthárd Ida tanárnő ötletére – igaz, csak az igazgatói iroda előtti, földszinti folyosó falára függeszthető, de magyar volt, és „lapozható” diák is, szülő is, ha épp arra járt

tantárgyolimpiákon álltatok helyt, s hoztátok haza az országos magyar irodalmi II., illetve a történelem III. helyezést jelentő díjakat ...

neked mondjam, kis Vaskó?

te és Vili sógorod...

kösz' a kiigazítást, akkor még tacsókó voltatok... nos, későbbi sógoroddal tétetek haza első középiskolai megmérettetéseitekről...

iskolátok hírnevét előlegeztétek meg: te irodalmárkodtál, ő meg történészkedett...

az pedig már magától volt értetődő, hogy a város újonnan kinevezett előjáróhoz futottak be a „felső” gratulációk, az elismerő juttatások, miközben a könyvtár és az ilyen-olyan laboratóriumi felszerelések nélküli téglafalak lakói (az augusztus 23-ai felvonulásokat bevárván) lélekben már a Petőfi Sándor Középiskola őszi ünnepélyes névadására készültek

vajon a város új hivatalossága netán valami mást szeretett volna?

hogya miért új hivatalosság?

a román elvtársak Erdélyben – a híressé vált „kolozsvári főtítkári csókkal” szinte egyidőben – a Magyar Ötvenhatot alaposan megtorolták: nem teketóriáztak, úgy pofozgatták Erdély magyar többségű városait, úgy „szívatták meg” a jónépet, ahogya épp akarták

ahogya a „kétkulacsot” illik is megszívni...

fenéken rúgták az egykor magyar többségű városok magyar funkcionáriusait... hogyan, miért, milyen alapon?

a képlet egyszerű: iparosíts, telepítsd be a földjétől megfosztott vidék gyári munkássá kényszerült népét, s máris billen a nemzetiségi arány

jöhét a „többség dönt irányelve” – elvégre demokrácia van, hogya mi a fene

*

a nagyenyedi érettségi záróünnepségről megtérő tanáraitok és szüleitek meg-hökkenne tapasztalták, hogya a hajdani Jósika Miklós utcai „piros-téglás” magyar iskola homlokzatáról eltűnt a hatalmas névtábla, a régi

volt 3-as számú magyar tannyelvű középiskola

nincs 3-as számú magyar tannyelvű középiskola

pedig igazi névadás – második Petőfi-keresztelő – volt előkészületben...

a szomszédos paplaktól Segesvár irányába induló Petőfi Sándor verssorai – ti választottátok, ti szavaztátok meg! – méregzölddel alapozott „cégtablán” virítottak már, várva a kifüggesztést

Egy a célunk: a közös bilincset

Összetörni, melyet hordozánk...

hááát nem kifüggesztés, hanem *felfüggesztés* lett belőle

hosszú évtizedekig ható *felfüggesztés*

talán mégsem volt az a bilincs annyira közös...

*

„mi az, hogy 'kozós bili...', dragi colegi!?” – puhatolódzott a váratlanul feltűnt megyei inspektor, domnu Ungureanu, mihelyt a bejáráthoz közeli folyósóra kirakott olajszagú cégtáblába botlott

„nem találni jó Eminescu-citátum?”

meg se várta a választ, peccsétes borítékot pöccintett a titkárnő iratokkal, fényképekkel teli asztalára

„átadni direktor eltársnak... jól mondani?!”

jól mondani, igen tisztelt inspektor elvtárs, az igazgató úr percekkel ezelőtt ment *el*... mestereket keresni, mert ugye, iskolánk homlokzati tábláját szakszerűen kell ám kifüggeszteni – igazgatónk ilyen fontos dolgokat nem szokott másokra bízni

„milyen homlok...?”

iskolánk új nevének a cégtáblájáról van szó, inspektor elvtárs, tetszett látni, kinn szárad a folyósón

„ki aprobált² új név?!”

kérvényeink alaposan végigjárták a hivatalos fórumokat az új homlokzatért

„nem kell homlok!

nem kell szárad...”

és csapódott a kovácsoltvas ajtó

az ajtó is már csak kívülről „kell” – rebbent föl a robajra valaki

úgy tűnik, mások is felriadtak

annyit kellett volna megsúgnom inspektor „eltársamnak” – zsebkendőjével itatgatta veritékező homlokát a titkárnő –, hogy Eminescu-idézet egyáltalán nem illene a mi iskolánk homlokzatára

mint ahogy nem illene egy Firdauszi-sor sem, de egy esetleges Catullus-szövegrész sem

ki mondja meg, hogy mi illik!

és mi nem...

abban a pillanatban a lezárt sóbánya ajtók irányából valami nagyon-nagyon mélyről feltörő fuvallat árasztotta el a csak botorkázásra alkalmas Dr. Ioan Ratiu utcát

1 kedves kollégák

2 ki hagyta jóvá?